

Börtönújság

2015.
szeptember
megjelenik
kéthavonta

CXVIII. (118.) évfolyam

Alapítva: 1898

Családi kapcsolatok

6-7.

A büntetés-végrehajtás sok segítséget ad a szabadulás utáni újrakezdéshez, melynek egyik pillére a biztos családi háttér. Az elmúlt időszakban több családerősítő program is volt a hazai börtönökben. Riportunkkal azoknak is erőt szeretnénk adni, akik most kimaradtak a programokból.

Tisztelt Olvasók!

A „Preventív álm” című novella egy fogvatartott tollából származó erősen megélt érzésekből, álmokból táplálkozó intenzív írás, amely az elkövetett bűnről és az elvesztegetett boldogságról szól. Elolvasását mindenkinek ajánljuk.

A tököli intézet szervezte azt a versenyt, amelyet „A legjobb színpadi alkotás” cím elnyeréséért hirdetett meg négy fiatalkorú bv. intézet között. A THEALTER a szegedi Dankó Pista Fesztiválon mutatta be *Erik Verpale* flamand író „Olivetti 82” című drámáját.

A TÁMOP 5.6.3 projekt jóvoltából ismét sokan és sok szakmát szereztek az ország különböző börtöneiben, amelyek révén egyre többen juthatnak munkához.

Börtönélet rovatunkban felelevenítjük a Színészválogatott vendégszereplését, a Tuskirály sopronkőhidai élmény-beszámolóját, a Dankó Pista Fesztivál mozzanatait, és ott voltunk sok más börtöneseményen is.

Országos kvízzátékunk az ötödik fordulóhoz érkezett, mindenkinek jó játékot kívánunk.

Kellemes időtöltést kíván a szerkesztőség!

Jóvátételi felajánlások

2

Teátrum Bemutatók a börtönök deszkáin

5

Börtönélet Programok és vendégek

10-11

Országos kvízzjáték, ötödik forduló

12

Vissza a társadalomba

„Hogy mi a rossz, és mi a jó, csupán a cselekvés következményeiben válik megítélhetővé. Elkerülhetetlen az ítélet, hiszen a következményeket nem lehet eltüntetni, az ujjunkra ragad, az ajkunkra fagy, de amíg nem fenyeget időzavar, újabb cselekvésekkel módosíthatunk, változtathatunk a jó és a rossz arányán. A jóvátétel pusztá szándéka is megnyerő.” (Nádas Péter)

De nehéz az iskolatábla

Ismét faragtak bűneik súlyából a győri rabok, amikor a győri Gárdonyi Géza Általános Iskolában jártak. Bűne súlya kinek-kinek akkora amekkora, de azok az iskolatáblák, amelyeket a tartószerkezetekkel együtt felhordtak a tantermekbe, nem kevesebbet mint 150 kilót nyomtak. S lám, jó tett helyébe jót várj: Szalai Ferenc igazgató ígérete szerint ők fűzfavesszőket visznek majd a börtönbe, és segítenek is elsajátítani a fűzfavessző megmunkálásának, fonásának tudományát.

Társadalmi jóvátétel a tisztább és szebb környezetért

A TÁMOP 5.6.3. projekt keretében a nyíregyházi fogvatartottak négy napon át dolgoztak azért, hogy környezetüket szebbé tegyék. A program helyszíne a Pszichotikus Betegségben Szenvedők Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Érdekvédelmi Egyesületének székhelye volt Nyíregyházán, a Sóstói úti kórház területén. A négy elítélt az épületet körülvevő 85 m² kerítés lefestését vállalta, melyhez a szükséges eszközöket az egyesület biztosította.

Mi felszedjük, Te légy szíves ne dobáld szét

Kecskeméten még mindig tart a TeSzedd szemétszedési akció, amelyen a kecskeméti fogvatartottak is rendszeresen részt vesznek: legutóbb tizenkét elítélt szedte össze a fülöpszállási vasútvonal mentén eldobált hulladékot. Erre a munkára sajnos folyamatosan van igény, hisz a szemét rendre „újratermelődik”. Az akciót az Alsószéktőért Egyesület kezdeményezte, a technikai feltételeket a Magyar Államvasutak biztosította.

Házi praktikák és a vár bevétele Gyulán

Újabb helyszínen kamatoztathatták a „házi és a kerti praktikák” foglalkozáson tanult fogásokat a gyulai fogvatartottak: júniusban a gyulai Dürer Terem környékén vethették be az elsajátított praktikákat. A gyulai börtön lakói a híres várat is bevették. A Gyulai Kulturális és Rendezvényszervező Nonprofit Kft.-vel megkötött szerződéssel ugyanis az intézet egy olyan együttműködő partnerre lelt, aki nemcsak az üzletet látja, hanem megértette és fontosnak tartotta a reintegrációs szándékot, így a fogvatartottak állagmegóvási, kertészeti munkákat végezhetnek a cég által működtetett múzeumokban és a várban.

Jóvátétel Szombathelyen is

Június óta heti rendszerességgel dolgoznak a szombathelyi fogvatartottak a **Körmendi Rendészeti Szakközépiskola tornapályáján**. Eddig sikerült megtisztítani a pályát és a lelátó környezetét, a vadon nőtt cserjék, fák és gaz kiirtásával pedig tiszta, rendezett környezetet teremtettek, így a sportpálya már kulturált környezetben várja vendégeit.

A vízügyi igazgatóság és az intézet közötti együttműködés alapján május elejétől rendszeres **árok tisztító és medervédelmi munkálatokban** is részt vesznek a szombathelyi fogvatartottak. A hét minden napján tíz elítélt dolgozik a város különböző pontjain, ahol a fák, bokrok, cserjék által benőtt vízárkokat, medreket tisztítják meg. A börtön közelében elterülő úgynevezett Kupor-árok megtisztítása is megtörtént, ahol a pangó, felgyülemlett vízben egyre jobban elszaporodtak a szúnyogok. Kitisztításával sok problémát sikerült orvosolni.

Egy családnak segítettek Szolnokon

Június 19-én négy elítélt tette rendbe a Gyenge család udvarát és utcafrontját a Szolnok Segít Program keretében. Az intézetet a polgármesteri hivatal kereste és kérte meg egy rászoruló család megsegítésére. A család házának egyik fala kidőlt. A program segítségével sikerült az épületet helyreállítani, az elítéltek konténerbe rakodták az építési hulladékot, sőt rendet tettek az udvaron és a ház előtt is.

Novellapályázat

Ezt a novellát, illetve színművet egy fogvatartott vetette papírra elkövetett bűnéről és boldogság utáni vágyakozásáról.

Erős írás, mi nem is fűzünk hozzá többet. Olvassák el Önök is.

Preventív álmom

Mármoros hangulatban, a különböző tudatmódosítóktól bódultan rogyott Karcsi az ágyra. A kopott, halszállkás parketta is cikcakkban futott a végtelenbe, vagy csak a szoba sarkáig... Elment az utolsó vevő is! – nyugtázta, miközben a zacskókat és az új mérleget belökte a kanapé alá. Kikapcsolta telefonját és csavart még egyet. Minden egyes agysejtje vágyta azt az ismerős ízt és az áhított bizsergető, zsiabbasztó érzést. Az öngyújtó sárga lángja és a vörösen izzó parázs pattanásig feszítették idegeit. – Ez az! – nyögte maga elé az első slukkal. Kéjes nyögések hagyták el ajkát, majd belefeledkezett a késszürke ködben játszi könnyedséggel vándorló hullámokba.

Küzdj! – kiáltott fel artikulatlanul, amikor az oszló füstköd mögött meglátott egy molylepkét, aki élet-halál harcot vívott a spotlámpa csalogató fényével. – Küzdj!

Olyan hirtelen aludt el, hogy fel sem fogta, álmom a valóság, vagy a valóság az álmom?

– függöny –

Meglepődve, szorongva ült a széken. Láta a talárt, a mogorva urat, aki méltósággal viseli, de nem értette a dolgot. Éppen szóra nyitotta ajkait, és reflexszerűen intett volna kezével, de torkán akadtak szavai és arcára mereven ült ki a döbbenet. Bilincssel dörzsölték ki csuklóját, és a vezetőszar végén unott, de határozott fejmozdulattal jelezte az őrmester: – Nyugalom! – Mi van? – kérdezte már-már fulladozó hangon.

– Kérem, csendesedjen el! – utasította rendre a mogorva úr. A bíró.

A jegyzőkönyvvezető tüsszentése, majd a billentyűzet monoton hangja vette át az irányítást testében. Minden egyes billentyű leütése egy újabb ingert indított el benne, csak ez mentette meg az ájulástól. Maga elé motyogta az előtörő szavakat: tárgyalás... bilincs... ő... bíró... ügyész... Az utolsó szónál fel is kapta a fejét, mert a szintén talárt viselő középkorú férfi felolvasta a vádiratot.

– Szűcs Károly gyanúsítottat a tanúk beszámolója és a lakásában feltárt bizonyítékok alapján vádolom kábítószerrel való visszaélés büntetével, mely bűncselekmény öttől húsz évig, vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel sújtható.

Kialudtak a fények és a függöny is lement! Nevetségesnek tűnő körülmények, de Karcsi még az elhangzottak hatása alatt volt. – Lebuktam? Feldobtak? Életfogyt? Könyörgöm, csak 23 vagyok! Arcát beletemette kezeibe, és éppen zokogásban tört volna ki, mikor feltűnt neki, hogy csuklóiról lekerültek a bilincsek. Hirtelen fények gyúltak, és látta felemelkedni a függönyt is.

– függöny –

– Mi ez már megint? –

kérdezte megrökönyödve.

Egy kényelmes fotelban találta

magát, és ismét nehezebbre esett

felfogni a látottakat. Barátnője labdázott

egy hatéves forma kisfiúval. Nevetésük és játékuk valami megfoghatatlan boldogsággal töltötték el lelkét. Szíve is hevesebben kezdett verni, amikor a kezeit megbéklyózó karperecek helyett ujján megcsillant az összetartozást, szeretetet jelképező jeggyűrű. Merengéséből a piros pöttyös labda zökkentette ki, ami a lábához pattant.

Dobd vissza, apu! Gyere játszani, drágám! A mondatok egyenként is lesújtóak lettek volna, de mégis örömittasan húzta mosolyra a száját, miközben visszadobta a labdát szerelmük gyümölcsének. – Az én fiam! Szeretlek benneteket és imádom veletek játszani! Csupán arra tudott gondolni, hogy egy boldog család az maga a csoda. Felállt a székből, és kezében a labdával várta a fiúcskát.

Ismét kialudtak a fények és a végtelen sötétségnél már csak zavarodottsága volt rosszabb. Elviselhetetlen kényszerű érzett, hogy ordítson, kiabáljon, majd fel is tört belőle: – Elég! Mi történik?

– függöny –

A következő pillanatban a talárt viselő úr utasította rendre ismét, mert szerette volna kihirdetni az ítéletet. Karcsi még soha nem érezte magát ilyen rosszul. Forgott vele a világ, émelygett. Csak a szerelmére tudott gondolni, és arra, hogy hol rontotta el. Megint hallotta a vádakat, melyekről tudta, hogy egytől egyig igazak. Félt. Reszketett. – Nem ezt akarom! Érezte, hogy választania kell. Küzdeni azért, hogy a bíró ne mondja végig. Nem mondhatja ki az ítéletet. – Küzdj! – ordította megfeszülve saját magának.

Ekkor ébredt fel és eszmélt rá arra, hogy nem akarja ezt a valóságot. Be kellett látnia, hogy mint a molylepkét a lámpa fénye, úgy csalogatták őt is a látszólagos, felszínes dolgok. A barátnőjére gondolt, és az álmra, ahol boldogok voltak, és a kisfiúra, akinek mindent megadhat. Rádöbrent, hogy küzdeni akar egy álomszerű valóságért, ahol ő maga a darab rendezője. Szűcs Károly hat éve tiszta. Párjával együtt nevelik négyéves kisfiukat. Mindketten egy alapítványnál dolgoznak, ahol kényszerbetegekkel foglalkoznak és a leszokásban segítenek az arra nyitott fiataloknak.

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának lapja

Felelős kiadó: **Csóti András** bv. altábornagy, országos parancsnok • Főszerkesztő: **Szalai Tímea**

Felelős szerkesztő: **Mészáros Zita** • Fotó: **Apró Andrea és archív**

A szerkesztőség elérhetőségei

Cím: **BVOP Kommunikációs Főosztály**, 1054 Budapest, Steindl Imre u. 8.

Telefon: **+36/1/301-8424, -25** • E-mail: **sajto@bv.gov.hu** • Nyomdai előkészítés: **Barta Gabriella**

Nyomda: **Duna-Mix Kft.**, 2600 Vác, Barabás M. u. 1.

TÁMOP projektek

Hentesek Sátorajújhelyről

A TÁMOP 5.6.3 projekt jóvoltából tizenöt sátorajújhelyi fogvatartott tett sikeres bolti hentes vizsgát július 20-án. A 240 órás tanfolyam alatt alaposan elsajátították azokat az elméleti és gyakorlati ismereteket, melyeket egy hentesboltban dolgozónak tudnia kell, így nem meglepő a sok átlagon felüli vizsgaeredmény. A képzettséggel az elítéltek hentesüzletben, vagy a húsfeldolgozás területén is elhelyezkedhetnek majd. Ahhoz, hogy a büntetésüket töltő személyek szabadulásukat követően a társadalom hasznos tagjai lehessenek hosszú és rögzös út vezet, amelyben nélkülözhetetlen az egyén motivációja és személyes ambíciója. Éppen ezért, a programban való részvétel önkéntes alapú volt, melynek során a fogvatartottak személyre szabott fejlesztésben is részesülhettek.

Ingatlanosok Szekszárdon

Kétszáz órás ingatlanfenntartó, karbantartó képzésben vesz részt tizenöt fogvatartott a Tolna Megyei Bv. Intézetben, melyet szintén a TÁMOP 5.6.3 program tett lehetővé. A népszerű, „kapós” szakmát szerzők munkavállalási lehetőségei ezzel jelentősen kitarulnak a fogva tartás időszakában, és a szabadulást követően is.

Piacképes szakma Márianosztráról is

Júniusban huszonnyolc fogvatartott szerzett festő, mázoló és tapétázó szakmunkás végzettséget. Az elméleti és gyakorlati ismereteket két év alatt sajátították el. A képzés az Európai Üzleti Polytechnikum szervezésében zajlott le. A festők mellett jelenleg kőműves és hidegburkoló, valamint számítógép-karbantartó tanfolyamon is tanulhatnak a márianosztrai elítéltek, ők a két éves képzés első évfolyamát fejezték be júniusban. A végzősök helyébe szeptemberben újabb festőtanulók kerülhetnek.

Lerakták az alapköveket

Tizenkilenc fogvatartott szerzett **térburkoló képesítést a Budapesti Fegyház és Börtönben**. Az elítéltek augusztus 7-én vették át tanúsítványukat. A TÁMOP 5.6.3 kiemelt projekt keretében lebonyolított tanfolyam résztvevői vizsgamunkaként a „B” objektum kis sétatároltárat burkolták le.

A Pálhalmi Országos Bv. Intézetben, Sándorházán is a TÁMOP 5.6.3 juttatott hozzá húsz fogvatartottat a térburkoló végzettséghez. A szakképzést itt is egy kompetenciafejlesztő tréning előzte meg, amelyen a hatékonyabb kommunikációt, a tudatos életvezetést elősegítő és az önismeretet támogató gyakorlati és elméleti tudást sajátítottak el a hallgatók.

Targoncavezetők Tiszalökön és Vácon

Targoncavezető szakirányon szereztek tizenkilencen bizonyítványt a **tiszalöki** börtönben augusztus 3-án, szintén a TÁMOP 5.6.3 kiemelt projekt keretében. A képzés időtartama 90 óra volt, amelynek során munka- és balesetvédelmi, elméleti és gyakorlati oktatást kaptak a résztvevők. A képzést a SZTÁV Felnőttképzési Zrt. bonyolította le. **Vácon** is a TÁMOP 5.6.3 és a SZTÁV segíti a fogvatartottakat a targoncavezetői képesítés megszerzésében, ahol húsz elítélt részvételével kezdődött meg a szakmai képzés július 27-én.

Vendéglátósok képzése

Pálhalmán a vendéglátósok képzése is a végéhez ért, huszonnyolc fogvatartott tett sikeres vizsgát a két éves vendéglátó eladó OKJ-s képzésen.

Fiatalkorúak a tököli színpadon

A tököli Fiatalkorúak Büntetés-végrehajtási Intézete szervezte azt a versenyt, amelyet „A legjobb színpadi alkotás” cím elnyeréséért hirdetett meg négy fiatalkorú bv. intézet között. A Bács-Kiskun Megyei, a Baranya Megyei, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet, valamint a Fiatalkorúak Büntetés-végrehajtási Intézete által előadott színdarabok között volt, ami improvizációs elemek és cigány népmese felhasználásával készült, volt, aki népmesével állt színpadra, és volt hiteles szemtanú visszaemlékezése alapján készült igaz történet is. A zsűri döntése alapján a házigazda tököli társulat bizonyult a legjobbnak, a büntetés-végrehajtás különdíját a Baranya Megyei Bv. Intézet kapta. A „Süket halál, avagy matt az életnek” című győztes színdarab szövegkönyvét Nagy Klára Katalin bv. százados írta, és Csizmadia Csaba bv. századossal együtt álmodták színpadra. Zsűrizett dr. Vass Lúcia, Tököl város alpolgármestere, Török Edina bv. alezredes, valamint két színházi szakember: Frenkó Zsolt rendező és Halász László, a tököli Művelődési Központ és Könyvtár igazgatója. A házigazda intézet vezetése e rendezvény életre keltésével is abban bíz, hogy a csapatmunka eredményeképpen könnyebbé válhat a fogvatartottak egymás közti kommunikációja, és szabadságukat követően is bátrabban megállják majd helyüket a különböző élethelyzetekben.

Ősbemutató a Csillagbörtönben

A nyári alternatív színházi előadásokat szervező THEALTER kilencedik éve örvendezteti meg a Dankó Pista Fesztivált egy előadással. Idén a valahova tartozás krédóját, Erik Verpale flamand író „Olivetti 82” című drámáját adta elő Bellus Attila színművész Dégi János rendezésében.

Bellus Attila, a Zalaegerszegi Hevesi Sándor Színház művésze majd húsz évig élt Hollandiában. Ott fedezte fel a darabot, melyet magyarra is lefordított. Az „Olivetti 82” egy, a gyilkosság bűnébe esett ember sorsát írja le életének épp abban a pillanatában, mikor neki kell szembenéznie tetteivel, bűnének következményeivel.

Csodálatos Lajos, avagy alakítható-e a sorsunk?

Győrben az Utcaszak Színház lépett fel a börtönben június 18-án. Az első „felvonásban” a Csodálatos Lajos történetét bemutató monodramát mutatták be, majd a főhős életútjának egy-egy állomását feldolgozó, a nézők interaktivitására épülő improvizációra került sor. Csodálatos Lajost az arcán maszkot viselő Simó Krisztián, az Utcaszak színésze formálta meg fergetegesen. Az egyre inkább perifériára sodródó, családját elhanyagoló, alkoholfüggő figurát úgy jelenítette meg, hogy a nézők könnyen átélhették a helyzetét. Simó a darab kezdetétől teljesen közvetlen kapcsolatba lépett a közönséggel, akik folyamatosan végigkísérték a főhős sorsát, és hol nevetéssel, hol közbeszólással reagáltak a történésekre. Mintha eltűnt volna a színpad és a nézőtér közötti határ. A második részben tovább oldódott a légkör. Itt már a fogvatartottak instrukciói és mondatai alapján alakították Csodálatos Lajos élethelyzeteit. Lehetett volna-e másként? Mi lett volna, ha nem üti meg édesanyját? Vagy ha már megtörtént, hogyan hozhatná helyre? Az Utcaszak színészei időnként humorral, de kellő súllyal mutatták be a jeleneteket, majd azok megoldásait. A hatás néha meglepő, néha megható volt. Amikor Lajos bocsánatot kért az édesanyjától, és utána megölelte, üdvözlés és taps tört ki a börtön lakóiból.

Kertet építettek az IMEI betegek

Június elején, a BvOP reintegrációs pályázati keretéből kezdett neki tizenhét beteg a pihenő kertrész kialakításának, amely a legnagyobb kánikulában is elkészült hét nap alatt. A betegek fát vágtak, ástak, kialakították a pihenő kertet és az ahhoz vezető utat, növényeket ültettek, összerakták a padokat és a pergolákat. A friss levegőre vágyó betegek az új pihenőkertet a napi séta során bármikor igénybe vehetik.

Családi kapcsolatok

A büntetés-végrehajtás minél több segítséget kíván adni a szabadulás utáni újrakezdéshez. Ennek pillérei a támogató családi háttér és a szabadságvesztés ideje alatt is fennmaradó kötelek. Az elmúlt időszakban több családerősítő program is volt a hazai börtönökben. Reményeink szerint ezzel a riporttal azoknak is erőt adunk, akik most éppen kimaradtak a programokból.

Anyát kaptak gyereknapra

A Bükk kapujában, az Eger mellett fekvő, festői szépségű felsőtárkányi tónál szerveztek családi programot az egri börtön fogvatartott édesanyáinak és gyermekeiknek. A már évek óta működő meseterápiás sorozat folytatásaként rendezték a családi napot, elsősorban azokra a gyermekekre gondolva, akiknek édesanyja büntetését tölti. Az intézetben 2010-ben kezdték el a meseterápiás foglalkozásokat. 2014-ben már az Add a Kezed Egyesület is bekapcsolódott a munkába, ők a fogvatartottak családjával foglalkoznak. Az egri börtön dolgozói a fogvatartottakat készítik fel a visszatérésre, a civil szervezet munkatársai pedig az otthon maradt családtagoknak, főként a gyermekeknek nyújtanak segítséget a mindennapokban.

– Nem lehet szavakba sem önteni, mekkora örömet éreztem, amikor megláttam gyermekeimet és unokáimat – mesélte *Erika*, az egyik fogvatartott. – Negyedéve találkoztam utoljára velük, ezért ez a mai nap nagyon nagy élmény számunkra. Jó megszeretgetni őket, beszélgetni velük, s együtt nevetni. Ma itt meg is vendégelhettem őket, én terítettem meg az ebédhez. Sokat számít, hogy láthatom a családom, bent is ez ad erőt, hisz értük mindent megtennék – tette hozzá. Erikához fia, lánya és két iskolás unokája jött el.

– Nagyon jó érzés volt találkozni édesanyámmal, szép a helyszín is, és jó együtt lenni, beszélgetni – mondta el *Szilveszter*. Nővére hozzátette: – Az volt a kívánságunk gyereknapra, hogy találkozhassunk anyával, s aztán hallottunk róla, hogy az alapítvány megszervezte ezt a programot. Meg tudtuk beszélni az otthoni dolgokat, meséltem anyának otthon maradt pici unokájáról, és anya is el tudta mondani, hogy milyen bent. Remélhetőleg idén már

együtt töltjük a karácsonyt, de ha nem, akkor májusban szabadul, s ezt már nagyon várjuk.

Az egri intézetben évek óta folyó komplex programtól a börtön vezetése azt reméli, hogy kialakulnak a stabil családi hátterek, sőt, akár a korábbi nézeteltérések is rendeződhetnek, melyek esetleg a mozgatórugóját adhatták a bűnelkövetésnek. *Kóka Ágnes*, az Add a Kezed Egyesület vezetője azt emelte ki, hogy amíg a fogvatartottaknak sok programot biztosítanak az intézetben, ugyanakkor rengeteg gyermek sérül és marad egyedül, és nincs, aki válaszolna a kérdéseikre, aki tanácsot adna nekik. Az ítélet ugyanis nemcsak annak szól, aki börtönbe kerül, hanem érinti és megviseli a családokat, a barátokat s leginkább a gyermekeket. Itt a környezet, és az, hogy mindenki civil ruhában van, kellő intimitást biztosít a gyermekek számára.

A szervezők egy kis játékkal is készültek a családoknak. Egymásnak hátat fordítva, hátukhoz szorítva egy luftit, kezüket összekulcsolva kellett egy pályán végigmenniük minél gyorsabban. Nem ódzkodott senki, a kétfős csapatok hamar összeálltak. A kis vetélkedő alatt a családok lelkesen szurkoltak egymásnak, mindenki vidáman teljesítette a feladatot, s természetesen a taps és a dicséret sem maradt el. *(A heol cikke alapján)*

Kapcsolati nap

A külső helyszín után a börtönben is lehetőséget kaptak az egri családok női fogvatartottak: augusztus 7-én kapcsolati napot tartott az intézet, ismét az Add a Kezed Egyesülettel közösen. Az intézet célja, hogy a büntetésüket töltő tizenöt édesanyával és családjaikkal együtt dolgozva komplex, a gyakorlatban jól alkalmazható megoldást fejlesszenek ki a családba és a társadalomba történő visszailleszkedésre. Az először megrendezett kapcsolati napon a résztvevők arra keresték a választ, hogyan csökkentsék az anya kirekesztettségét. A rendhagyó közös beszélgetésen a családon kívül jelen voltak az intézet és az egyesület munkatársai is. A személyes problémák megoldását az ország három megyéjéből, tizennégy településen három családmentor egyéni, illetve helyszíni tanácsadással is segíti.

Kapcsolaterősítő tábor Velencén

A Börtönlelkészi Szolgálat és a büntetés-végrehajtás együttműködésének eredményeként – a Református Missziói Központ és a Baptista Szeretetszolgálat támogatásával – június 30. és július 5. között ismét sor kerülhetett a fogvatartottak családi kapcsolaterősítő táborára a Velencei-tó mellett. Az idei táborozáson a Közép-dunántúli Országos Büntetés-végrehajtási Intézetből és a Budapesti Fegyház és Börtönből vettek részt fogvatartottak családtagjaikkal.

Az elítéltek reintegrációja szempontjából meghatározó kérdés, hogy volt-e családjuk börtönbe kerülésük előtt, illetve, hogy megmarad-e a családjuk a szabadságvesztés letöltésének végéig, visszafogadják-e őket? Ha valakinek szétesik a családja míg ő a büntetését tölti, és nem lesz hova és kihez kijönnie, akkor teljesen talajtalaná válik. Ez nagyon megnehezíti a talpra állást, ezért lényeges a családi kapcsolatok megőrzése és erősítése a szabadságvesztés végrehajtása alatt. Ebben rejlik a most lezárult tábor jelentősége, mely kitűnő alkalmat teremtett a kapcsolatok erősítésére. A baracskai és budapesti bv. intézetből résztvevő fogvatartottak ez alkalommal Jónás próféta története alapján

gondolhatták végig és értékelhették át saját életüket. Délelőttként a résztvevő gyermekekkel kézműves foglalkozásokon vette át a bibliai történetet *Szénási Jonathan Sándor*, a Közép-dunántúli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet baracskai lelkipásztora, esténként pedig felváltva tartottak családi esti áhítatot *L. Molnár István* lelkipásztorral, a Budapesti Fegyház és Börtön lelkészével.

Jutalom: a család

A nyíregyházi börtön fogvatartottjai most első alkalommal vehettek részt csoportos kimaradáson, mellyel a jó magaviseletet és a kiváló munkavégzést ismerte el az intézet vezetése. Ez a kimaradás egyébként is más volt, mint a többi, hiszen a fogvatartottak nem haza, hanem az intézet császárszállási üdülőjébe mentek, ahol családtagjaik, gyermekeik várták őket. A családi délutánon közös főzéssel, focival és meghitt beszélgetésekkel idézték meg az otthon melegét.

Skype a körleten

A kecskeméti börtönben, igazodva a kor követelményeihez és lehetőségeihez is, az anyák és a fiatalok számára nemrégiben lehetővé tették a skype-on keresztüli kapcsolattartást. A skype nagy előnye például a telefonhoz képest, hogy nem csak szöveges, hanem képi kontaktust is lehet teremteni, vagyis a beszélgetők nem csak hallják, hanem látják is egymást. Az új lehetőség kedvező fogadtatásra talált, így az intézet ezt a XXI. századi technikát is a fogvatartottak kapcsolattartásának fejlesztésére fogja használni.

Új munkahelyek Tökölön

Egy új, modern kéztörőpapír-gyártó gépet üzemeltet be június 1-jétől a tököli Duna Papír Kft.-nél. Az íves kéztörők gyártására kialakított géppel elkezdődött az úgynevezett V formátumú hajtogatott kéztörők előállítás, ami egyben jelentős számú új fogvatartotti munkahelyet is jelent: az év végéig az egyműszakos munkarend több műszakosra fog bővülni. A műszakonként tizenöt fogvatartott a gépsor végén kiadagolt késztermék leszedését és csomagolását végzi.

Idénymunkák Annamajorban

A Közép-dunántúli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet baracscai objektuma mellett működő, az elítéltek foglalkoztatására létrehozott Annamajori Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft. „növénymunkabrigádja” egész nyáron dolgozott a kft. 1057 hektáros földterületén, amelyen a baracscai elítéltek foglalkoztatásával gazdálkodnak. Nyáron a szezonális igényeknek megfelelően foglalkoztak többek között töktermesztéssel, sárgabarackszedéssel és napraforgó-idegeneléssel is.

Fogvatartottak is segítik a határzár építését

A Pálhalmi Országos Bv. Intézet negyvennégy fogvatartottja két műszakban dolgozik: ők készítik a dunajvárosi vasmű területén lévő horganyzóüzemben az ideiglenes határzárhoz szükséges tartószerkezet elemeit.

Cipőklipszek Miskolcra

A miskolci börtönben kilenc előzetesen letartóztatott nő kezdhette meg a munkát a szintén miskolci Jump Kft. jóvoltából. A cég cipőklipszek csomagolásával bízta meg a fogvatartottakat. A divatos tornacipők színesítésére szolgáló műanyag díszek csomagolása a ringlik papírkartonra rögzítésével és bedobozolásával történik. A fogvatartott nők 90 százaléka jelentkezett a munkára, akik örülnek a kereseti lehetőségnek, annak, hogy esztétikus tárgyakkal dolgozhatnak, de leginkább annak, hogy értelmes tevékenységgel tölthetik napjaikat.

Fafeldolgozó telepen dolgoznak a zalaegerszegiek

Ez év júniusában a Szalai Kft. és a Zala Megyei Bv. Intézet szerződést kötött fogvatartotti munkáltatásra, így az elítéltek külső munkahelyen is bebizonyíthatták, hogy majd szabadulás után is meg tudják állni a helyüket. A kft. faipari feldolgozással foglalkozik, így a zalaegerszegi börtön hat lakója betanított, feldolgozó, rakodási, illetve takarítási munkákat is végez. A munkaadó elégedettségét mi sem jelzi jobban, mint az a tény, hogy már most munkalehetőséget ajánlottak a hamarosan szabaduló elítéltek számára.

A gyáron kívül is akad munka Sátoraljaújhelyen

A helyi autókatrészeket gyártó vállalkozással már két éve jó munkakapcsolata van az intézetnek, és most újabb négy fogvatartott kapott munkalehetőséget. A vállalkozás sátoraljaújhelyi telephelyének gyártókapacitása idén jelentős bővítésen esett át, így szükség-szerű volt a csarnokok közötti terület rendbetétele is, melyet a cég a sátoraljaújhelyi fogvatartottakra bízott. Habár a fűvesítésre kijelölt terület nagy, a korábban parkgondozó képzésen részt vett elítéltek szorgos munkavégzésének köszönhetően lassan elkészül, és kezdődhet a látványosabb munkafázis. A termőföld gyom- és kőmentesítése során eddig négy tonna törmelékkel termeltek ki.

Országos Imanap

Június 11-én immár ötödik alkalommal rendezték meg a Fogvatartottak Országos Imanapját. A Budapesti Fegyház és Börtön ez alkalomból száz elítéltet fogadott az ország tizenegy bv. intézetéből. A népes hallgatóság előtt, a bv. szervezet képviselőjében Csóti András bv. altábornagy, országos parancsnok mondott köszöntőt. Ezt követte Szabó István püspök igehirdetése, aki Fülöp és az etióp kincstárnok történetén keresztül mutatta be a hit erejét. A BFB bibliakörének és a Fővárosi Bv. Intézet énekkarának előadását követően a fogvatartottak biznyságtételeiken keresztül beszéltek megtérésükről, Istennel való kapcsolatukról, valamint arról, hogy a vallás és a hit miként segíti őket a mindennapokban.

Biznyságtétel a Tatai Olimpiai Központban

Július végén, a Tatai Olimpiai Központban rendezték meg a Csillagpont Református Ifjúsági Találkozót, melynek egyik fontos témája volt, hogy hogyan segít az egyház a társadalom periferiáján élőkön. A rendezvényen részt vett a Váci Fegyház és Börtön fogvatartottakból álló csoportja is, ők biznyságtételekkel és zenés műsorral álltak színpadra.

Imahét a börtönben

A nyíregyházi börtönben július 13-tól egy héten át tartott a második alkalommal megrendezett imahét, amelyet ezúttal „Kapcsolat – kommunikáció – közösség – Krisztus” címmel szerveztek meg. Elsőként Páll Miklós görög katolikus áldozópap beszélt arról, hogy a szeretetben megélt élet tud csak örömet szerezni. Gyórfi Mihály evangélikus lelkész élete egyik meghatározó állomását mesélte el. Elmondta, hogy 40 éve ateista volt, nem hitt másban, csak a kézzelfoghatóban, a szemmel láthatóban. De az Isten hozzá is el tudta juttatni a hit ajándékát, kemény szívét érzővé, együtt érzővé tudta alakítani. Így jutott el egy kis falu cigányaihoz, ahol a kezdeti bizalmatlanság után sikeres csapatot szervezett szenvedélybetegekből és olyan emberekből, akik megjárták a börtönt. Molnár Erzsébet evangélikus lelkész-pedagógus, a nyíregyházi Roma Szakkollégium vezetője a bibliai József történetén keresztül közelítette meg mai világunkat: József, bár ártatlanul kerül börtönbe, példamutatóan viselkedik, megbocsát ellenségeinek, így a Megváltó ószövetségi előképe. A történet azt is példázza, hogy nemcsak a tudás, hanem a kitűzött célokért való küzdelem, a kitarás is fontos.

Az új kenyér ünnepe a Szent Jobb Lator Kápolnában

A Szegedi Fegyház és Börtönben szolgálatot teljesítő egyházak minden évben megemlékeznek az államalapítás és az új kenyér ünnepéről, így idén is ökumenikus szertartáson áldotta meg az új kenyeret Kretoics László atya és Koroknai András börtönlelkész a Szent Jobb Lator Kápolnában. Szent István ünnepén a katolikus és a református hívők családi istentiszteleten is részt vehettek.

Négy éve szentelték fel a miskolci kápolnát

Négy éve szentelték fel a miskolci börtön kápolnáját, mely alkalomból ünnepi istentiszteletet tartottak június 30-án. Orosz Atanáz, a miskolci görög katolikus egyházmegye püspöke azt kérte, hogy a fogvatartottak bízzanak Isten kegyelmében, hagyatkozzanak segítségére és a szeretetre. Lipták Pál börtönlelkész Keresztelő Szent János példáját említette, aki megmutatta, hogyan feleljünk meg Isten akaratának és hogyan kaphatunk segítséget Istentől.

Fogvatartottak kórusa énekelt Szent István ünnepén

Államalapító uralkodónk búcsújának előestéjén a kalocsai Szent István Király Templomban mutatott be ünnepi szentmisét Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek, metropolita, aki arról beszélt, hogy Szent István igazi király volt, aki Krisztust hordozta száján és szívén. Megélte hitében, tanításában és tetteiben a keresztény életformát. Sziklára építette hazáját és egyházát, örök példa számunkra. Az ünnepi szentmisén a Kalocsai Fegyház és Börtön húszfős fogvatartotti énekkara énekelt, amelyen elhangzott Werner Alajos Mercedes-miséje. A szentmisén részt vett Csóti András bv. altábornagy, országos parancsnok is.

A Színészválogatott is labdába rúgott

Idén ismét elfogadta a Budapesti Fegyház és Börtön meghívását a Magyar Színészválogatott. A *Nemcsák Károly* színművész vezette csapat a Gyűjtő mellett a Fővárosi Bv. Intézet fogvatartottjaival mérkőzött meg.

A rendezvényt megtisztelte jelenlétével *Nyilasi Tibor*, a Ferencváros legendás támadó középpályása is, a pályán zajló eseményeket pedig *Horti Gábor* sportújságíró közvetítette a mintegy 200 fős közönségnek.

A nyitómeccset a Fővárosi Bv. Intézet 4:0 arányban nyerte a Színészválogatott ellen.

A művészek és a BFB közötti mérkőzés a házigazda 2:1-es győzelmével zárult.

A fogvatartotti csapatok közül a Fővárosi Bv. futballistái bizonyultak jobbnak, hiszen 4:1-re nyertek a vendéglátók ellen, így a vándorkupa megérdemelten marad a Fővárosi Bv. Intézet csapatánál.

Szerelmem, Sárdy

A Fővárosi Bv. Intézet III. objektumában lépett fel június 18-án *Derzi György* színművész, aki *Meskó Zsolt* „Szerelmem, Sárdy” című operettjét adta elő.

A darab a nagymama titkos naplóján keresztül enged bepillantást egy rajongó szerelmébe a XX. század híres operaénekesé, *Sárdy János* iránt, akinek legszebb dalai is felcsendültek.

A program végén a fogvatartottak elbeszélgethettek a művészekkel, akik a szívet melengető dalok mellett könyveket is hoztak ajándékba. A nézők sorából egy önként jelentkező is megmutathatta tehetségét: a szabadulása előtt álló *Kaposvári Viktor* saját költeményét adta elő.

A tuskirály Sopronkőhidán

Minden idők egyik legjobb kötöttfogású birkózója, *Hegedűs Csaba* olimpiai bajnok látogatta meg a Sopronkőhidai Fegyház és Börtönt. A 100. magyar olimpiai aranyérem tulajdonosa nagy érdeklődéssel lépett az intézetbe, minden érdekelte, ami civil szem számára látható. A kíváncsiság persze kölcsönös volt, a rabok is nagy érdeklődéssel várták a közönségtalálkozót. A bajnok szavai először az 1971-ben, Szófiában, 45 ezer szurkoló előtt megvívott világbajnoki döntőbe röpítette a hallgatóságot, akik az előadóval együtt lélegezve gyűrték az ellenfelet, egészen a tus pillanatáig. Majd a 72-es müncheni olimpia fináléja következett, ahol a jugoszláv *Milan Nenadicot* legyőzve állhatott fel a dobogó tetejére, hogy átvegye a magyar sport századik olimpiai aranyérmét. A tuskirály minden jelenlévő számára jó példa lehet, hiszen vidéki srácként, saját szorgalmának, kitanakulásának és munkájának köszönhetően jutott fel a csúcsra.

Útravaló pogácsa

A Békéscsabai Jókai Színház

vezetősége azzal a kéréssel kereste meg a

gyulai intézetet, hogy

vállalják el a Csabai

esték programsorozat

egyik prominens

előadásának házigazdai

teendőit. A felkérésnek

természetesen örömmel tettek

eleget. A színházban június 30-án lépett fel

Bartha Boróka sepsiszentgyörgyi művésznő, mely alkalomból

a fogvatartottak saját kezűleg készített pogácsával és

limonádéval kínálták a vendégeket.

Parkoló a börtönben

„A pesti bérházak rengetegében, egy üres foghíjtelken áll a Parkoló. A Parkoló ura télen-nyáron itt él a lakókocsijában, és csak egyetlen cél vezérli: nem akarja, hogy a külvilág káosza betörjön az általa kialakított nyugalom szigetére.” *Miklausek Bence* fiatal magyar filmrendező mutatta be ezzel a felütéssel *Parkoló* című filmjét Márianosztrán. „Miért tetszik? Mert láttam benne a háztömböt, ahol laktam. Ott sétáltam el minden nap a kapu előtt. Erősek a karakterek is. Melyikkel tudnék azonosulni? Légióssal, igen talán őt értem” – ilyen gondolatok vetődtek fel a vetítés után, amikor őszintén, érzelmi határok nélkül beszélgettek a filmről, a karakterekről, de a filmgyártás technikájáról és a magyar filmiparról is szóba került.

Fogvatartotti alkotások a keresztszemes kiállításon

A kalocsai fogvatartottak kézimunkái idén is szerepeltek az Országos Keresztszemes Kiállításon a fővárosi Camponában. A kalocsai asszonyok keze alól kikerült játékos tigrisek és karácsonyi angyalkák mellett fáraófejet és virágkompozíciókat is megcsodálhatták a kiállításra látogatók.

Fafaragások Balassagyarmaton

Fogvatartotti alkotásokból nyílt kiállítás a balassagyarmati Palóc Múzeumban, melynek tárgyait egy bűnmegelőzési pályázat támogatásával, különleges fafaragási eljárással készítették az elítéltek. A fafaragó szakkörben *Egry Istvántól*, a népművészet nívódíjjal elismert mesterétől sajátíthatta el hat fogvatartott a palóc áttört fafaragás fogásait, műhelytitkait. Munkájukból „A szenteknek is volt múltjuk, a bűnösöknek is kell, hogy legyen jövője” mottóval nyílt kiállítás a Palóc Múzeumban. A kiállítás megnyitóján *Lengyel Ágnes* múzeumigazgató és *Lencsés Zsolt*, az intézet régi partnere, az ARTÉKA Művészetek Határok Nélkül Egyesület elnöke egyaránt méltatta a különleges alkotásokat, majd *Egry István* fafaragó mester szólt elismerően a résztvevő fogvatartottakkal szerzett pozitív tapasztalatairól.

A Magyar Helsinki Bizottság könyvajándéka

A Magyar Helsinki Bizottság ingyenes felajánlással segítette a Budapesti Fegyház és Börtön könyvtárának bővítésében. Közösségi oldalukon felhívást tettek közzé, melynek eredményeként több száz idegen nyelvű könyv és tansegédlet gyűlt össze. A kezdeményezés apropóját a Könyves blogon megjelent „Mit olvasnak a rácsok mögött?” című riport adta. Az intézet az angol, német, olasz, spanyol és francia nyelvű, közel háromszáz kötetből és hanganyagokból álló adományt létszámarányosan helyezi el az „A” és „B” objektum könyvtáraiban, ezáltal is bővítve a fogvatartottak nyelvtanulásához szükséges feltételeit.

Dankó Pista Fesztivál

A Szegedi Fegyház és Börtönben idén immár tizenkettedik alkalommal vette kezdetét a fogvatartottak kulturális seregszemléje. A program egyik jeles eseménye volt ez alkalommal is, hogy **a kalocsaiak autentikus kórusa** nyitotta meg a fesztivált, akiket a Csillag Band kísért. **Stone** is visszatérő vendég, már harmadik alkalommal énekelt hetven elítéltnak a Csillagbörtön kultúrtermében. Az X-faktor sztárját *Vecseryés Róbert*, Szeged-szerte ismert zongorista kísérte, de az előadás délelőttjén a Csillag Band zenekarral is próbált néhány számot a délutáni előadásra. Az iskolakörleten **Veres József nyugdíjas középiskolai tanár táblaképeit** tekinthették meg az elítéltek. A görög és pravoszláv templomok színes világát bemutató képeket az ország több művelődési háza mellett a balassagyarmati és a kalocsai intézetben is bemutatták már. Veres József a megnyitó közönségének elmondta, hogy az ikon művészeti alkotás és egyben kultikus kép, amelynek célja Isten és a vallásos szemlélődő közötti kapcsolat megtestesítése.

Kommunikációs tréning Tökölön

Az Aurora Borealis Oktatási Alapítvány az iskolai szünidő időszakában tart kommunikációs tréninget az előzetes letartóztatásban lévő fiatalkorú fogvatartottak számára. A tréningen három alapítványi munkatárs összesen 24 órában foglalkozik a csoporttal. A cél, hogy a beszédmodellek csiszolóddjanak, mert a börtön szubkultúrájában berögzült kommunikációs sémák megnehezítik a fiatalok boldogulását szabadulásuk után. A tréninggel elősegíthető, hogy a fiatalok fejlesszék önismeretüket, embertársaikkal megértessék magukat, boldogulni tudjanak akár jelenlegi helyzetükben, akár magánéletükben, illetve a szabadulásukat követően családjukban, vagy a munka világában is.

Országos Műveltségi Vetélkedő

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága Fogvatartási Ügyek Főosztálya hirdette meg az „Aktív hétköznapiak” című pályázatot, melynek segítségével az Állampisztasági Országos Büntetés-végrehajtási Intézet munkatársai kitalálták és megszervezték az I. Országos Műveltségi Vetélkedőt.
A hatfordulós verseny ötödik feladatsora következik.

Aki kedvet érez a vetélkedőben való részvételhez, válaszolja meg a feladatsorokat, majd a válaszokat névvel, nyilvántartási számmal és intézetének megjelölésével adja le nevelőjének. Minden helyes válasz egy pontot ér, így egy feladatsor helyes kitöltésével maximum tíz pont érhető el. A játékban való részvételnek nem feltétele, hogy a játékosok minden tesztet kitöltsenek, illetve minden kérdést megválaszoljanak. Az első helyezést a 2015. decemberi összesítést követően a legtöbb pontot elérő fogvatartott nyeri el. Az első három helyezett oklevélben részesül, és értékes tárgyjutalmak is szerepelnek a nyereménystán. A legaktívabb intézetek is tárgyjutalomban részesülnek. Az első helyezett emellett megnyeri intézetének a vetélkedő vándorkupáját.

A megfejtések leadási határideje: 2015. október 30.
A feladatsor helyes válaszait a következő lapszámunkban közöljük.

Mindenkinek jó szórakozást és eredményes munkát kívánunk az ötödik teszt kitöltéséhez!

Országos Műveltségi Vetélkedő, ötödik feladatsor

- 1. Milyen módon van Bem apó eltemetve hazájában?**
A: ég és föld között
B: mauzóleumban
C: jeltelen sírkertben
D: bebalzsamozva
- 2. Melyik napra esik március idusa?**
A: 15.
B: 21.
C: 30.
D: 1.
- 3. Mi történt Szendrey Júliával férje, Petőfi Sándor halála után?**
A: özvegy maradt
B: bebörtönözték
C: férjhez ment
D: TBC-ben elhunyt
- 4. Melyik európai uniós tagállamnak van a legtöbb ünnepnapja?**
A: Svájc
B: Ausztria
C: Hollandia
D: Görögország
- 5. Mi a moher?**
A: apró rágcsáló
B: fémöntvény
C: a moha, képzővel
D: gyapjufajta
- 6. Ki „Nagy” Levin?**
A: mesterszakács (elítelt)
B: mesehős
C: forradalmár
D: tábornok
- 7. Ki lett nemrég a „nemzet színésze”?**
A: Oszter Sándor
B: Rudolf Péter
C: Andorai Péter
D: Lux Ádám
- 8. Ki nem volt betyár?**
A: Rózsa Sándor
B: Zöld Marci
C: Csínom Palkó
D: Vidróczki Márton
- 9. Mit ünneplünk március 8-án?**
A: gyertyaszentelő
B: gyermeknap
C: nemzetközi nőnap
D: anyák napja
- 10. Állítsák időrendi sorrendbe az alábbi filmeket (A=legkorábbi...)**
A: Ezek a fiatalok
B: Akli Miklós
C: Csínom Palkó
D: Talpalatnyi föld

Az előző feladatsor helyes megfejtései: 1: ami fénylik, 2: A, C, D, B, 3: Danielle Steel, 4: Edda Művek, 5: Vegeta, 6: Jácint, 7: amerikai, mert a szünetekben szappanreklámok mentek, 8: készítőjéről, 9: hűtőben, 10: fűszerkeverék.